

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 114/16
Luksemburg, 20 października 2016 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-413/14 P
Intel Corporation Inc. / Komisja

Zdaniem rzecznika generalnego Nilsa Wahla należy uwzględnić wniesione przez Intel odwołanie odnoszące się do nałożenia grzywny w wysokości 1,06 mld EUR za nadużywanie pozycji dominującej

Sprawę należy skierować do Sądu Unii Europejskiej celem jej ponownego rozpoznania

Decyzją z dnia 13 maja 2009 r.¹ Komisja nałożyła na amerykańskiego producenta mikroprocesorów, spółkę Intel, grzywnę w wysokości 1,06 mld EUR za nadużywanie, z naruszeniem reguł konkurencji UE i Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), pozycji dominującej na rynku procesorów (CPU)² x86³. Komisja nakazała ponadto Intelowi natychmiast położyć kres temu naruszeniu, o ile spółka ta jeszcze tego nie uczyniła.

Według Komisji Intel nadużył swej pozycji dominującej na światowym rynku procesorów x86 w okresie od października 2002 r. do grudnia 2007 r. poprzez zastosowanie strategii mającej na celu wykluczenie z rynku jego konkurenta, spółki Advanced Micro Devices, Inc. (AMD)⁴.

Komisja uznała, że Intel zajmował pozycję dominującą dlatego, że posiadał wynoszący około 70% lub więcej udział w rynku i że wejście na rynek konkurentów i ich ekspansja na tym rynku były nadzwyczaj utrudnione ze względu na konieczność poczynienia niemożliwych do odzyskania inwestycji związanych z pracami badawczo-rozwojowymi, własnością intelektualną i urządzeniami produkcyjnymi.

Według Komisji⁵ nadużycie to polegało na stosowaniu przez Intel szeregu środków wobec jego własnych klientów (producentów komputerów) oraz europejskiego dystrybutora urządzeń mikroelektronicznych Media-Saturn-Holding.

I tak Intel udzielał rabatów czterem wiodącym producentom komputerów (Dell, Lenovo, HP i NEC) pod warunkiem, że będą oni nabywać od niego wszystkie lub prawie wszystkie procesory x86. Intel wypłacał także określone kwoty spółce Media-Saturn w zamian za to, aby spółka ta sprzedawała wyłącznie komputery wyposażone w procesory x86 wytwarzane przez Intel. Według Komisji owe rabaty i płatności zapewniły lojalność czterech wspomnianych producentów oraz spółki Media-Saturn, a także – znacznie ograniczyły zdolność konkurentów przedsiębiorstwa Intel do nawiązania konkurencji w oparciu o zalety wytwarzanych przez nich procesorów x86. Zachowanie antykonkurencyjne przedsiębiorstwa Intel przyczyniło się zatem do ograniczenia różnorodności oferty skierowanej do konsumentów a także – do zmniejszenia skłonności do wprowadzania innowacji.

¹ Streszczenie tej decyzji zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym C 227 z dnia 22 września 2009 r., s.13. Zobacz także komunikat prasowy Komisji [IP/09/745](#) z dnia 13 maja 2009 r. oraz [MEMO/09/400](#) z dnia 21 września 2009 r.

² Procesor jest podstawowym elementem każdego komputera, mającym zasadnicze znaczenie zarówno dla ogólnych parametrów systemu, jak i kosztu całego urządzenia. Często określany jest mianem „mózgu” komputera. Proces produkcyjny procesorów wymaga zastosowania zaawansowanej technologii i kosztownych urządzeń.

³ Wśród mikroprocesorów stosowanych w komputerach można wyodrębnić dwie kategorie, a mianowicie procesory x86 i procesory o innej architekturze. Architektura x86 jest standardem opracowanym przez Intel do zastosowania w jego procesorach. Umożliwia on działanie systemów operacyjnych zarówno Windows, jak i Linux. System Windows jest co do zasady powiązany z ciągiem rozkazów x86.

⁴ Przed 2000 r. istniało kilku producentów procesorów x86. Jednakże większość z nich wycofała się z rynku.

⁵ Zdaniem tej instytucji rozpatrywane naruszenie było „jednolite i ciągłe”.

Na podstawie wytycznych z 2006 r. Komisja nałożyła na Intel grzywnę w kwocie 1,06 mld EUR. Intel wniósł do Sądu Unii Europejskiej skargę na decyzję Komisji, żądając stwierdzenia nieważności tej decyzji lub przynajmniej znacznego obniżenia wysokości nałożonej w niej grzywny.⁶

W ogłoszonym w dniu 12 czerwca 2014 r. wyroku⁷ Sąd oddalił tę skargę w całości.

Intel wniósł skierowane przeciwko temu wyrokowi odwołanie podnosząc, że Sąd dopuścił się naruszenia prawa odnośnie do a) kwalifikacji prawnej rabatów określonych przezeń mianem „rabatów za wyłączność”; b) stwierdzenia naruszenia w latach 2006 i 2007 oraz dokonanej oceny zasięgu pokrycia rynku przez tę praktykę; c) uznania za „rabaty za wyłączność” określonych uzgodnień w sprawie rabatów obejmujących jedynie mniejszą część zakupów dokonywanych przez klienta; d) wykładni prawa Unii w przedmiocie braku obowiązku rejestrowania przeprowadzonego przez służby Komisji przesłuchania członka kierownictwa spółki Dell; e) kompetencji Komisji w kwestii uzgodnień poczynionych przez Intel z Lenovo w Chinach oraz g) wysokości grzywny oraz zastosowania z mocą wsteczną wytycznych w sprawie metody ustalania grzywien z 2006 r.

Odnosnie do pierwszego z zarzutów odwołania rzecznik generalny Nils Wahl w przedłożonej dzisiaj opinii wskazał na to, iż Sąd stwierdził, że rabaty udzielane Dellowi, HP, NEC i Lenovo są „rabatami za wyłączność” i ze względu na tę właśnie kwalifikację nie ma potrzeby rozpatrywania kwestii, czy mogą one rzeczywiście ograniczać konkurencję w okolicznościach danej sprawy.

Rzecznik generalny przypomniał przyjęte w orzecznictwie Trybunału w odniesieniu do rabatów lojalnościowych domniemanie, zgodnie z którym co do zasady stanowią one nadużycie, wskazując jednocześnie, że w praktyce przy ustalaniu tego, czy kwestionowane zachowanie stanowi nadużycie pozycji dominującej, Trybunał zawsze bierze pod uwagę „wszystkie okoliczności” danej sprawy. Ta analiza kontekstu kwestionowanego zachowania jest przeprowadzana w celu zapewnienia, że wykazano w sposób wystarczający pod względem prawnym, iż przedsiębiorstwo nadużyło swojej pozycji dominującej. W przeciwnym razie takim ogólnym zakazem mogłoby zostać objęte zachowanie, które po prostu nie jest w stanie wywierać skutków ograniczających konkurencję. Istniałoby też ryzyko, że tego rodzaju ogólny zakaz skutkowałby „wyłapywaniem” i obejmowaniem sankcjami zachowań sprzyjających konkurencji.

Dlatego rzecznik generalny doszedł do wniosku, że **Sąd naruszył prawo stwierdzając, iż „rabaty za wyłączność” stanowią odrębną i unikalną kategorię rabatów, w przypadku której – w celu ustalenia, czy zarzucane zachowanie stanowi nadużycie pozycji dominującej – nie ma potrzeby poddawania ocenie wszystkich okoliczności danej sprawy.**

Ponadto rzecznik generalny stwierdził, że **Sąd naruszył też prawo w przeprowadzonej tytułem uzupełnienia uzasadnienia wyroku ocenie nie ustalając na podstawie wszystkich okoliczności, iż rabaty i wypłaty oferowane przez wnoszącą odwołanie mogły wedle wszelkiego prawdopodobieństwa wywołać skutek w postaci antykonkurencyjnego wykluczenia.**

W odniesieniu do drugiego z zarzutów rzecznik generalny przypomniał, że Sąd uznał za wystarczające dokonanie ogólnej oceny przeciętnej części rynku objętej wykluczeniem w okresie od 2002 r. do 2007 r. Na tej podstawie Sąd za pozbawioną znaczenia okoliczność uznał fakt, że pokrycie rynku w latach 2006 i 2007 było znacznie mniejsze.

Zdaniem rzecznika, przyjmując takie stanowisko **Sąd zrezygnował z zastosowania kryterium „wystarczającego pokrycia rynku”, w wyniku czego nie określił, czy rozpatrywane zachowanie mogło ograniczać konkurencję w latach 2006 i 2007. Gdyby Sąd faktycznie określił, czy tak**

⁶ Kwota ta została ustalona na podstawie wartości sprzedaży procesorów x86 wynikającej z faktur wystawionych przez Intel przedsiębiorstwom mającym siedziby na rynku EOG w ostatnim roku naruszenia (3 876 827 021 EUR w 2007 r.). Komisja ustaliła następnie część tej wartości na podstawie wagi naruszenia (jako 5%, podczas gdy maksymalna dopuszczalna wartość wynosi 30%), po czym wynik ten pomnożyła przez liczbę lat naruszenia (pięć lat i trzy miesiące), uzyskując w ten sposób współczynnik 5,5.

⁷ Sprawa [T-286/09](#), zobacz też [komunikat prasowy nr 82/14](#).

było, musiałby wyciągnąć wniosek, że tak niewielki związany udział w rynku nie ma rozstrzygającego znaczenia dla celów ustalenia, czy zarzucane zachowanie mogło skutkować ograniczaniem konkurencji, a błędowi temu nie można zaradzić stosując pojęcie „jednolitego i ciągłego naruszenia”. Rzecznik generalny stwierdził, że każdy z przejawów danego zachowania musi także stanowić naruszenie samo w sobie i na tej podstawie zaproponował uwzględnienie drugiego z zarzutów odwołania.

Analizując trzeci z zarzutów odwołania rzecznik generalny ponownie przedstawił powody, dla których stoi on na stanowisku, że nie istnieje osobna kategoria „rabatów za wyłączność”. Niemniej jednak, na wypadek nieprzyjęcia przez Trybunał takiej wykładni, zdaniem rzecznika generalnego trzeci z zarzutów odwołania należałoby uwzględnić ze względu na to, że wtedy „**rabaty za wyłączność**” powinny być uzależnione od spełnienia obowiązku pokrywania przez klienta „całości lub znacznej części” zapotrzebowania u przedsiębiorstwa zajmującego pozycję dominującą, który to warunek nie został w okolicznościach niniejszej sprawy spełniony. HP i Lenovo nadal mogły kupować znaczne ilości CPU x86 od AMD.

W odniesieniu do czwartego z zarzutów odwołania rzecznik generalny przypomniał, że przepisy prawa Unii nakładają na Komisję wymóg rejestrowania przesłuchań, co ma zagwarantować przedsiębiorstwom podejrzanym o naruszanie reguł konkurencji Unii możliwość obrony, a sądom Unii – możliwość przeprowadzenia kontroli tego, czy Komisja wykonała przysługujące jej uprawnienia w dopuszczalnym przez prawo zakresie. Z tego względu zdaniem rzecznika generalnego **Sąd naruszył prawo stwierdzając, że Komisja nie dopuściła się naruszenia prawa nie organizując spornego w tej sprawie spotkania w odpowiedniej formie i nie rejestrując go w odpowiedni sposób**. Rzecznik generalny nie zgodził się bowiem ze stanowiskiem, zgodnie z którym takiemu uchybieniu proceduralnemu można było zaradzić poprzez włączenie do akt sprawy sporządzonej później przez Komisję notatki, skoro notatka ta nie stanowi zapisu istoty spotkania, do którego doszło między tą instytucją i członkiem kierownictwa spółki Dell. Dlatego rzecznik generalny uznał, że również czwarty z zarzutów odwołania zasługuje na uwzględnienie.

Jeśli chodzi o zarzut piąty i kwestię tego, czy Komisja była na gruncie prawa międzynarodowego uprawniona do wszczęcia przeciwko Intel postępowania z tytułu antykonkurencyjnych zachowań tego przedsiębiorstwa, rzecznik generalny nie jest przekonany co do tego, czy można uznać zarzucane spółce Intel nadużycie za wprowadzone w życie w EOG. Jego zdaniem **Sąd nie przeprowadził analizy tego, czy antykonkurencyjne skutki niektórych zawartych między Intel a Lenovo porozumień mogły wywoływać jakiegokolwiek natychmiastowy, istotny i przewidywalny skutek antykonkurencyjny w EOG** i z tego względu dopuścił się błędu stosując, w celu oddalenia podniesionych przez Intel argumentów dotyczących braku kompetencji Komisji, kryteria wprowadzenia w życie i „kwalifikowanych” skutków.

Wreszcie, jeśli chodzi o nałożoną grzywnę, zdaniem rzecznika generalnego okoliczność polegająca na tym, że **nałożona grzywna była w swoim czasie rekordowo wysoka, nie czyni jej sama w sobie nieproporcjonalną, zaś Intel nie wskazał żadnego naruszenia prawa, jakiego miał dopuścić się Sąd, co umożliwiłoby Trybunałowi dokonanie oceny proporcjonalności grzywny**.

Jeśli chodzi o zastosowanie wstecz wytycznych Komisji w sprawie ustalania grzywien z 2006 r. w odniesieniu do zachowań, które częściowo miały miejsce przed ich przyjęciem, rzecznik generalny jest zdania, że to odpowiednie przepisy UE, inne niż te wytyczne, określają granice dyskrecyjnych uprawnień przysługujących Komisji w zakresie nakładania grzywien za naruszenie reguł konkurencji Unii. **Jeśli nałożona grzywna mieści się w granicach określonych w tych przepisach, Intel nie może w celu jej zakwestionowania skutecznie powoływać się na zasadę niedziałania prawa wstecz**.

Ze względu na to, że jego zdaniem pięć pierwszych zarzutów zasługuje na uwzględnienie, rzecznik generalny doszedł do wniosku, iż **wydany przez Sąd wyrok należy uchylić**. Niemniej jednak uważa on, że sprawę tę należy przekazać temu sądowi do ponownego rozpoznania, aby przeanalizował on wszystkie jej okoliczności oraz, jeśli zajdzie taka potrzeba, rzeczywiste lub

potencjalne skutki zachowań spółki Intel dla konkurencji na rynku wewnętrznym. To wymaga zaś zbadania okoliczności faktycznych, do czego Sąd jest właściwym organem.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odwołanie od wyroku lub postanowienia Sądu, ograniczone do kwestii prawnych, może zostać wniesione do Trybunału. Co do zasady, odwołanie nie ma skutku zawieszającego. Jeżeli jest ono dopuszczalne i zasadne, Trybunał uchyla orzeczenie Sądu. Jeżeli stan postępowania pozwala na wydanie orzeczenia w sprawie, Trybunał może sam wydać ostateczne rozstrzygnięcie w przedmiocie sporu. W przeciwnym razie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd, który jest związany orzeczeniem Trybunału wydanym w ramach odwołania.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedłożenia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106